

Bijlage B als bedoeld in artikel 4, vijfde lid, van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen d.d. 4 april 2023, ter beschrijving van de werkwijze bij de uitvoering van hervormingen in de publieke sector van Curaçao

Werkwijzereglement Curaçao

§1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In dit reglement wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:
  - a. Nationale Hervormingscommissie (NHC): de uitvoeringsorganisatie van Curaçao, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen;
  - b. Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen: Onderlinge Regeling d.d. 4 april 2023, als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden, voor samenwerking binnen het Koninkrijk ter uitvoering van hervormingen in de publieke sector van Aruba, Curaçao en Sint Maarten
  - c. Staten: de Staten van Curaçao;
  - d. Tijdelijke Werkorganisatie (TWO): de werkorganisatie, bedoeld in artikel 4, derde lid van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen;
  - e. Werkwijzereglement: het reglement als bedoeld in artikel 4, vijfde lid, van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen;
2. De overige in dit werkwijzereglement gehanteerde relevante termen en begrippen hebben de betekenis die daaraan wordt gegeven in artikel 1 van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen.

Artikel 2 Doel

Het doel van dit werkwijzereglement is het nader regelen van de gezamenlijke werkwijze tussen de ministers en de NHC en de TWO, zoals bedoeld in artikel 4, vijfde lid, van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen.

§2. Uitvoeringsagenda

Artikel 3 Frequentie en planning van de uitvoeringsagenda

1. Voorafgaand aan ieder jaar wordt door de Ministers besloten of er in dat jaar meer dan twee keer een uitvoeringsagenda wordt vastgesteld en wordt een planning voor de oplevering van de uitvoeringsagenda's voor dat jaar overeengekomen, waarin rekening wordt gehouden met de interne besluitvormingsprocessen.
2. Uiterlijk 15 oktober wordt tussen de NHC en de TWO overeengekomen wat de frequentie en de planning van de uitvoeringsagenda zal zijn voor het volgende kalenderjaar. Besluitvorming daarover vindt uiterlijk per 1 november plaats door de Ministers

3. Bij het opstellen van de planning voor de uitvoeringsagenda (UA) worden de volgende richtlijnen aangehouden:

Actie	Moment (in weken)
Start overleg tussen NHC en TWO over nieuwe UA	T-8
Concept UA gereed	T-5
Ambtelijke feedback ontvangen door NHC en TWO	T-4
Verwerking ambtelijke feedback gereed	T-3,5
Verzending concept UA naar Bestuur	T-3,5
Feedback Bestuur ontvangen	T-2,5
Verwerken feedback Bestuur gereed	T-2,5
Opmaak gereed	T-2
Vaststelling tijdens Bestuurlijk Overleg c.q. door bestuurders	T-1
Verzending naar de Staten/ publicatie	T-1
Vertaling gereed	T
Ingangsdatum UA (=uitgangspunt planning)	T

Artikel 4 Opstellen van de uitvoeringsagenda

1. De NHC en de TWO zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het opstellen van een concept van de uitvoeringsagenda.
2. De desbetreffende dossierhouders respectievelijk portefeuillehouders van de NHC en de TWO formuleren gezamenlijk de onderdelen van de uitvoeringsagenda waarvoor zij verantwoordelijk zijn en spreken onderling af wie de eerste aanzet maakt. De TWO voorziet in de opmaak van de uitvoeringsagenda.

Artikel 5 Format van de uitvoeringsagenda

1. De uitvoeringsagenda wordt opgesteld volgens een vast format dat gelijk is voor de Landen (opgenomen in bijlage 1: format d.d. 4 april 2023). Dit format is gebaseerd op de opbouw van het landspakket.
2. Aanpassing van het in het eerste lid bedoelde format behoeft instemming van de ministers van Algemene Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 6 Vaststellen van de uitvoeringsagenda

1. Vaststelling van de uitvoeringsagenda geschiedt minimaal één week voor ingang van de periode waarop de uitvoeringsagenda betrekking heeft.
2. Vaststelling van de uitvoeringsagenda kan voorafgegaan worden door een bestuurlijk overleg.
3. Indien over een deel van de uitvoeringsagenda geen overeenstemming wordt bereikt tussen de NHC en de TWO, wordt dit geagendeerd voor een bestuurlijk overleg.
4. In dit bestuurlijk overleg worden de delen van de uitvoeringsagenda waar wel overeenstemming over is, vastgesteld.

Artikel 7 Openbaarmaking van de uitvoeringsagenda

1. Na vaststelling wordt de uitvoeringsagenda ter informatie door de Minister van Algemene Zaken aangeboden aan de Staten en door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Staten-Generaal.
2. De NHC en de TWO stemmen het moment van openbaarmaking vooraf met elkaar af.
3. De uitvoeringsagenda wordt opgesteld in het Nederlands en binnen twee weken na vaststelling door de TWO vertaald naar het Papiamentu. De uitvoeringsagenda wordt openbaar gemaakt in het Nederlands en in het Papiamentu.

Artikel 8 Gebruik van veranderings- en planningsmodellen

Bij de uitvoering van het landspakket kan gewerkt worden met verander- en planningsmodellen.

§3. Plan van aanpak

Artikel 9 Opstellen van het concept plan van aanpak

1. Een plan van aanpak wordt opgesteld door of namens de minister of overheidsorgaan van Curaçao die het aangaat.
2. Concept plannen van aanpak worden door de NHC en de TWO gezamenlijk of ieder afzonderlijk aan een toetsing onderworpen. De resultaten van de toetsing worden binnen maximaal vier weken met het beleidsverantwoordelijke ministerie of overheidsorgaan gedeeld. De opmerkingen en bevindingen uit de toetsing kunnen door laatstgenoemden worden verwerkt in de eindversie van het plan van aanpak; waar relevant, wordt door hen gemotiveerd waarom van de voorstellen als gevolg van de toetsing of onderdelen daarvan is afgeweken.

Artikel 10 vaststellen van het plan van aanpak

1. De minister die het aangaat stelt het plan van aanpak vast en biedt deze ter goedkeuring aan de Raad van Ministers aan.
2. De NHC informeert TWO wanneer het plan van aanpak door de Raad van Ministers is goedgekeurd en stuurt een kopie van de door de minister of overheidsorgaan die het aangaat ondertekende versie naar de TWO.
3. De TWO lokt daarna bestuurlijke instemming door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uiterlijk twee weken na goedkeuring door de Raad van Ministers van Curaçao uit en bericht de NHC dienovereenkomstig.

Artikel 11 Openbaarmaking van het plan van aanpak

1. Een plan van aanpak bevat een managementsamenvatting.
2. De managementsamenvatting bevat geen informatie die niet openbaar gemaakt kan worden op grond van geheimhoudings-, wettelijke- of statutaire voorschriften.
3. De managementsamenvatting van een goedgekeurd plan van aanpak wordt, na afstemming met en akkoord van de NHC, door de TWO in het Nederlands en het Papiamentu op haar website geplaatst. Curaçao voorziet in de openbaarmaking van de managementsamenvatting op de door haar gewenste wijze.

§4. Uitvoeringsrapportage

Artikel 12 Frequentie en planning van de uitvoeringsrapportage

1. Voorafgaand aan ieder jaar wordt door de Ministers besloten of er in dat jaar meer dan twee keer een uitvoeringsrapportage wordt opgesteld en wordt een planning voor de oplevering van de uitvoeringsrapportages voor dat jaar overeengekomen.
2. Uiterlijk 15 oktober wordt tussen de NHC en de TWO overeengekomen wat de frequentie en de planning van de uitvoeringsrapportage zal zijn voor het volgende kalenderjaar. Besluitvorming daarover vindt uiterlijk per 1 november plaats door de Ministers.
3. Bij het opstellen van de planning voor de uitvoeringsrapportage (UR) worden de volgende richtlijnen aangehouden:

Actie	Moment (in weken)
Einddatum rapportageperiode (=uitgangspunt planning)	T
Start overleg tussen NHC en TWO over voortgang	T-4
Concept UR gereed	T-1
Ambtelijke feedback ontvangen door NHC en TWO	T
Verwerking ambtelijke feedback gereed	T+1
Verzending concept UR naar Bestuur	T+1
Feedback Bestuur ontvangen	T+2
Verwerken feedback Bestuur gereed	T+2,5
Opmaak gereed	T+3
Vaststelling tijdens Bestuurlijk Overleg c.q. door bestuurders	T+4
Verzending naar de Staten/ publicatie	T+5

Artikel 13 Opstellen van de uitvoeringsrapportage

1. De NHC en de TWO zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het opstellen van een concept van de uitvoeringsrapportages.
2. De beoordeling van de voortgang wordt in de regel gebaseerd op diverse monitoringsactiviteiten, zoals periodieke voortgangs- en eindrapportages van individuele activiteiten en (verslagen van) stuurgroepen en/of klankbordgroepen, afhankelijk van de afspraken die hiertoe zijn gemaakt in de individuele plannen van aanpak, subsidiebeschikkingen of de uitvoeringsagenda. Bij de beoordelingen worden de partijen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van betreffende activiteiten vooraf gehoord.
3. Dossierhouders van de NHC en de portefeuillehouders van de TWO formuleren gezamenlijk de onderdelen van de uitvoeringsrapportage waarvoor zij verantwoordelijk zijn en spreken onderling af wie de eerste aanzet maakt. De TWO voorziet in de opmaak van de uitvoeringsrapportage.

Artikel 14 Format van de uitvoeringsrapportage

1. De uitvoeringsrapportage wordt opgesteld volgens een vast format dat gelijk is voor de Landen (opgenomen in bijlage 2: format d.d. 4 april 2023).
2. Aanpassing van het gehanteerde format behoeft instemming van de ministers van Algemene Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 15 Vaststelling van de uitvoeringsrapportage

1. Vaststelling van de uitvoeringsrapportage geschiedt niet later dan één maand na afloop van de periode waarover gerapporteerd wordt, behoudens de situatie waarin bestuurlijke escalatie dan wel bemiddeling plaatsvindt.
2. Vaststelling van de uitvoeringsrapportage kan voorafgegaan worden door een bestuurlijk overleg.
3. Indien over een deel van de uitvoeringsrapportage geen overeenstemming wordt bereikt tussen de NHC en de TWO, wordt dit geagendeerd voor een bestuurlijk overleg.
4. De delen van de uitvoeringsrapportage waar wel overeenstemming over is, worden in het overleg bedoeld in het tweede lid, vastgesteld.

Artikel 16 Openbaarmaking van de uitvoeringsrapportage

1. Na vaststelling wordt de uitvoeringsrapportage, na overeenstemming hierover tussen de NHC en de TWO, ter informatie door de Minister van Algemene Zaken aangeboden aan de Staten en door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Staten-Generaal.
2. De NHC en TWO spreken het tijdstip van openbaarmaking met elkaar af.
3. De uitvoeringsrapportage wordt door de TWO op haar website geplaatst en door Curaçao op de door haar gewenste wijze openbaar gemaakt.

§5. Financiering

Artikel 17 Verstrekken van financiering

1. Verstrekking van financiering door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, zoals bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen, geschiedt nadat schriftelijk een aanvraag daartoe door Curaçao is ingediend. Deze aanvraag wordt gericht aan: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door tussenkomst van de Programmamanager TWO.
2. Een aanvraag voor financiering waaraan een plan van aanpak ten grondslag ligt, kan pas worden ingediend nadat het plan van aanpak conform artikel 6, eerste lid, van de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen is vastgesteld.
3. Na ontvangst van de aanvraag als bedoeld in het eerste lid volgt een beschikking van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, gericht aan de Minister of het overheidsorgaan die het aangaat, met een kopie aan de NHC.
4. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hanteert bij verstrekking van financiering de procedures en voorschriften die hiervoor gelden binnen zijn ministerie en de Rijksoverheid. Dit geldt zowel bij verstrekking van directe financiering aan Curaçao, als bij inkoop of inhuur van externe expertise ten uitvoering van het Landspakket.
5. Curaçao wijst één rekeningnummer van het Ministerie van Financiën aan waarop alle bijdragen van Nederland in het kader van het Landspakket zullen worden overgemaakt: BRK Eurorekening 191181020, Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS).

§6. Overige activiteiten

Artikel 18 Overlegstructuren de NHC en de TWO

1. Er is periodiek overleg tussen de NHC en de TWO over de uitvoering van het Landspakket en de voor de betreffende periode van toepassing zijnde uitvoeringsagenda en uitvoeringsrapportage. De dossierhouders van de NHC en de portefeuillehouders van de TWO zijn vrij om frequenter met elkaar af te stemmen over de voortgang in hun dossiers.
2. Er worden onderling afspraken gemaakt over de vastlegging van het periodieke overleg tussen de NHC en de TWO.
3. Voorgenomen dienstreizen worden door de TWO tijdig aangekondigd bij de NHC en voorbereid door de TWO. De agenda wordt aan het begin van een dienstreis besproken met de leiding van de NHC en op basis daarvan worden afspraken gemaakt over specifieke overleggen en/of bezoeken.

§7. Communicatie

Artikel 19 Persberichten en overige communicatie

1. Persberichten en overige communicatie gebruikmakend van onder andere externe mediaplatforms en die betrekking hebben op de uitvoering van de hervormingen door Aruba, Curaçao, of Sint-Maarten, worden door of met instemming van de voornoemde landen gedaan.
2. In een Plan van Aanpak wordt afgesproken of en hoe in media-uitingen door een land wordt benoemd dat Nederland bijdraagt aan de uitvoering van een project, programma of maatregel
3. Curaçao en Nederland wijzen contactpersonen aan die als aanspreekpunt fungeren voor communicatie en media gerelateerde vraagstukken.

Artikel 20 Openbaarmaking projectdocumenten bij Woo-Verzoek

Indien een informatieverzoek op grond van de Wet open overheid (Woo) wordt gedaan dat ook ziet op informatie uit en over Curaçao, wordt, omdat de Woo niet van toepassing is in de Landen, over de afhandeling daarvan door de TWO vooraf overleg gepleegd met de NHC en wordt rekening gehouden met de zienswijze van Curaçao, met inachtneming van de wettelijke uitsluitingsgronden genoemd in artikel 5.1 en 5.2 van de Woo.

Artikel 21 Overige openbaarmaking projectdocumenten

1. De TWO zal geen documenten en informatie over projecten, programma's en maatregelen in het kader van het Landspakket openbaar maken c.q. met derden delen, zonder toestemming van de NHC. Daarbij worden de wettelijke geheimhoudingsverplichtingen, met inbegrip van de statutaire verplichtingen die op overheidsbedrijven rusten, en andere wettelijke verplichtingen die in Curaçao gelden in acht genomen.
2. Over de openbaarmaking, bedoeld in het eerste lid, van onderzoeksrapporten en bevindingen bij onderzoeken of doorlichtingen, al dan niet uitgevoerd door externe bureaus, worden voorafgaand aan de start van het onderzoek of de doorlichting schriftelijk afspraken gemaakt tussen de TWO en de NHC. Daarbij is het gestelde onder het eerste lid, tweede volzin van overeenkomstige toepassing.

§8. Slotbepalingen

Artikel 22 Inwerkingtreding, verval en beëindiging

1. Dit werkwijzereglement treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening ervan.
2. Dit werkwijzereglement vervalt op het moment dat de Onderlinge Regeling samenwerking bij hervormingen vervalt.

Aldus overeengekomen in tweevoud en ondertekend te 's-Gravenhage op 4 april 2023.

Voor de regering van Curaçao:

De Minister-president,

Voor de regering van Nederland:

*De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties,*

.....

de heer Gilmar Pisas

.....

mevrouw drs. Alexandra van Huffelen